

คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน

พวกเรา สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักร กัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในโอกาสการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 47 และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 26-28 ตุลาคม 2568

ตระหนักถึงความจำเป็นที่เพิ่มขึ้นและเร่งด่วนในการจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับโลกและข้ามพรมแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิกฤตสามด้านของโลก (Triple planetary crisis) ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และมลพิษทางสิ่งแวดล้อม และเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน

สังเกตเห็นความเชื่อมโยงระหว่างสันติภาพและความมั่นคง การพัฒนาที่ยั่งยืน และสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน

ระลึกถึงพันธกรณีของเราในกฎบัตรสหประชาชาติ ค.ศ. 1945 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 ปฏิญญาเวียนนาและแผนปฏิบัติการ ค.ศ. 1993 และตราสารสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมดเป็นภาคี

คำนึงถึงมติสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติที่ 76/300 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม ค.ศ. 2022

ยืนยันอีกครั้งถึงข้อ 28 ของปฏิญญาสิทธิมนุษยชนอาเซียน ค.ศ. 2012 และถ้อยแถลงพจนมเปญว่าด้วยการรับรองปฏิญญาสิทธิมนุษยชนอาเซียน โดยเฉพาะข้อ 28, 35 และ 36 ที่ระบุว่าทุกคนมีสิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอสำหรับตนเองและครอบครัว รวมถึงสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด และยั่งยืน และสิทธิในการพัฒนาควรได้รับการเติมเต็มเพื่อตอบสนองความต้องการด้านการพัฒนาและสิ่งแวดล้อมของคนรุ่นปัจจุบันและอนาคตอย่างเท่าเทียมกัน และเพื่อให้เกิดเงื่อนไขสำหรับการคุ้มครองและความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชนอาเซียน

ยืนยันเพิ่มเติมถึงพันธกรณีของเราในปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม ค.ศ. 2007 ปฏิญญาว่าด้วยวาระความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของอาเซียนหลังปี ค.ศ. 2015 แนวทางอาเซียนว่าด้วยการรับรองสิทธิการถือครองตามประเพณีในพื้นที่ป่าไม้ ค.ศ. 2022 ข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจาก

หมอกควันข้ามแดน ค.ศ. 2002 ปฏิญญาผู้นำอาเซียนว่าด้วยความสามารถในการฟื้นตัวอย่างยั่งยืน ค.ศ. 2023 กรอบเศรษฐกิจสีน้ำเงินของอาเซียน ค.ศ. 2023 และวิสัยทัศน์อาเซียน 2045: อนาคตร่วมกันของเรา

ตระหนักว่า แม้ผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนจากความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมจะเกิดขึ้นกับบุคคลและชุมชนทั่วโลก แต่ผลกระทบเหล่านี้รุนแรงที่สุดต่อสตรีและเด็กหญิง และกลุ่มประชากรที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง รวมถึงเด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และชุมชนท้องถิ่นและชนเผ่าพื้นเมืองตามบริบทของประเทศสมาชิกอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

ตระหนัก ถึงผลกระทบเชิงลบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการได้รับสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน

ตระหนักเพิ่มเติมว่า ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการพัฒนาที่ยั่งยืน ถือเป็นหนึ่งในภัยคุกคามที่เร่งด่วนและร้ายแรงที่สุดต่อความสามารถของคนรุ่นปัจจุบันและอนาคตในการได้รับสิทธิมนุษยชน

รับทราบ ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดและสาธารณชน รวมถึงผู้ที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง เช่น เด็กและเยาวชน สตรี และคนพิการ และชุมชนท้องถิ่น เพื่อเอาชนะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคนิค และเทคโนโลยีในการรักษาความสามารถในการฟื้นตัวจากสภาพภูมิอากาศของชุมชน

รับทราบ ถึงความจำเป็นในการคุ้มครองที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน รวมถึงผู้ที่ทำงานเพื่อส่งเสริมและปกป้องสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน ตามความเหมาะสม

เน้นย้ำ ถึงบทบาทสำคัญที่ประเทศสมาชิกอาเซียนมีในการดำเนินการร่วมกันเพื่อจัดการกับความท้าทายต่อสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันและความดีส่วนรวมสำหรับคนรุ่นปัจจุบันและอนาคต

ยืนยัน ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ของอาเซียนในการเพิ่มความสามารถในการฟื้นตัวของภูมิภาคต่อสภาพภูมิอากาศและลดความเปราะบาง ผ่านความร่วมมืออย่างแข็งขันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านที่เกี่ยวข้อง และความเชื่อมโยงระหว่างการพัฒนาสภาพภูมิอากาศ สิทธิมนุษยชน การขจัดความยากจน และการพัฒนาที่ยั่งยืน

สานต่อ การดำเนินงานของรัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ ผ่านความช่วยเหลือและความร่วมมือระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของรัฐสมาชิกอาเซียนอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อนำไปสู่การบรรลุสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน ให้เป็นผลอย่างสมบูรณ์โดยลำดับ

เชื่อมั่นว่า ปฏิญญานี้จะส่งเสริมความร่วมมือข้ามภาคส่วนและข้ามเสาหลัก ในขณะเดียวกันก็เสริมสร้างกรอบสิทธิมนุษยชนของอาเซียนเพื่อส่งเสริมสันติภาพและการพัฒนาที่ครอบคลุมและยั่งยืนในภูมิภาค

ณ ที่นี้ ขอประกาศความมุ่งมั่นของพวกเราที่จะ

1. ขับเคลื่อน สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน สำหรับคนรุ่นปัจจุบันและอนาคต

2. ส่งเสริมและสนับสนุน

2.1 การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีส่วนช่วยให้บรรลุสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน โดยการพัฒนามาตรการและมาตรฐานที่คำนึงถึงมาตรฐานและพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 การปฏิบัติตามความตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม ที่รัฐสมาชิกอาเซียนทั้งหมดเป็นภาคี ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการป้องกัน ลด บรรเทา และจัดการอันตรายทางสิ่งแวดล้อมที่ขัดขวางสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน

2.3 การเข้าถึงข้อมูล การมีส่วนร่วมของสาธารณชนอย่างมีความหมาย และการเข้าถึงความยุติธรรมในการดำเนินงานเพื่อให้สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืนเป็นจริง รวมถึงสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง

2.4 โครงการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคนิคเกี่ยวกับประเด็นสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มลพิษ และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และ

2.5 การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมในอาเซียน เพื่อยกระดับความตระหนักรู้ของสาธารณชนในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน

3. ยกระดับความพยายามที่จะ

3.1 ป้องกัน ควบคุม ลด บรรเทา และแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีในการเติมเต็มสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน ต่อไป

3.2 ประกันความคุ้มครองที่เท่าเทียมและมีประสิทธิภาพต่อการเลือกปฏิบัติและการละเมิดสิทธิมนุษยชน และเพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชนในสถานการณ์เปราะบาง และ

3.3 จัดให้มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้ออำนวย เพื่อประกันการใช้สิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน

4. สนับสนุนอย่างยิ่งให้

4.1 ผู้กระทำการที่ไม่ใช่รัฐ ภาครัฐกิจ และภาคเอกชน เคารพและส่งเสริมสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน และให้รัฐสนับสนุนพวกเขาเหล่านั้นด้วยทรัพยากรที่จำเป็นตามที่มีอยู่ และ

4.2 มีการใช้และการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เพื่อประเมิน ป้องกัน ลด บรรเทา และแก้ไขผลกระทบและอันตรายทางสิ่งแวดล้อม

5. เสริมสร้าง

5.1 ความร่วมมือระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียนในการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และมลพิษที่มีต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมาตรการเพื่อรับมือกับอันตรายที่ระบุได้ และ

5.2 ความร่วมมือกับคู่เจรจาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหา ภัยคุกคาม และความท้าทายทางสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ ที่อุบัติใหม่ และในอนาคต ซึ่งอาจขัดขวางการได้รับสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน

6. มอบหมายให้คณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR) ทารีอากับองค์กรรายสาขาของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASOEN) ในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับภูมิภาคที่เป็นของอาเซียนและนำโดยอาเซียน เพื่อติดตามผลปฏิกิริยานี้

7. รับรองการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและการจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับ AICHR และองค์กร หน่วยงาน และศูนย์ของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามผลปฏิกิริยานี้ รวมถึงกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวข้อง

8. เชิญชวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับระหว่างประเทศ ให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความร่วมมือพหุภาคี ตลอดจนให้การสนับสนุนทางการเงินและวิชาการ เพื่อเติมเต็มความพยายามของอาเซียนในการปฏิบัติตามปฏิกิริยานี้

รับรอง ณ วันที่ 26 ตุลาคม 2025 ทำขึ้นเป็นฉบับต้นฉบับภาษาอังกฤษเพียงฉบับเดียว

ASEAN Declaration on the Right to a Safe, Clean, Healthy and Sustainable Environment

WE, the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) namely Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand, and the Socialist Republic of Viet Nam, on the occasion of the 47th ASEAN Summit and Related Summits in Kuala Lumpur, Malaysia on 26-28 October 2025;

COGNISANT of the growing and pressing need to address global and transboundary environmental concerns, in particular, the triple planetary crisis of climate change, biodiversity loss and environmental pollution, and to advance the right to a safe, clean, healthy, and sustainable environment;

NOTING the link between peace and security, sustainable development, and the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment;

RECALLING our commitments in the Charter of the United Nations 1945, Universal Declaration of Human Rights 1948, Vienna Declaration and Programme of Action 1993, and other international human rights instruments to which all ASEAN Member States are parties to;

MINDFUL OF the United Nations General Assembly resolution 76/300 on 28 July 2022;

REAFFIRMING Article 28 of the ASEAN Human Rights Declaration 2012 and Phnom Penh Statement on the Adoption of the ASEAN Human Rights Declaration, in particular, Articles 28, 35 and 36 that every person has the right to an adequate standard of living for himself or herself and his or her family including the right to a safe, clean, and sustainable environment, and that the right to development should be fulfilled so as to meet equitably the developmental and environmental needs of present and future generations and for conditions for the protection and sustainability of the environment for the peoples of ASEAN be created;

FURTHER REAFFIRMING our commitments in the ASEAN Declaration on Environmental Sustainability 2007, Declaration on ASEAN Post-2015 Environmental Sustainability and Climate Change Agenda 2015, ASEAN Guidelines on Recognition of Customary Tenure in Forested Landscapes 2022, ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution 2002, ASEAN Leaders' Declaration on Sustainable Resilience 2023, ASEAN Blue Economy Framework 2023 and ASEAN 2045: Our Shared Future.

RECOGNISING that, while the human rights implications of environmental damage are felt by individuals and communities around the world, the consequences are felt most acutely by women and girls and those segments of the population already in vulnerable situations, including children and youth, older persons, persons with

disabilities, ethnic groups, and indigenous and local communities as applicable to relevant ASEAN Member States;

RECOGNISING the negative impacts of climate change on the enjoyment of a clean, healthy, and sustainable environment;

RECOGNISING further that environmental degradation, including from climate change and unsustainable development constitute some of the most pressing and serious threats to the ability of present and future generations to enjoy human rights;

ACKNOWLEDGING the importance of engaging all stakeholders and the public, including people in vulnerable situations such as children and youth, women, and people with disabilities, and local communities to overcome climate change; including the importance of traditional knowledge, techniques and technologies in sustaining the climate resiliency of communities;

ACKNOWLEDGING the need for sufficient and effective protection for all, including persons working to promote and protect the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment, where appropriate;

EMPHASISING the important role that ASEAN Member States play in taking collective action to address challenges to the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment for mutual benefit and the common good for the present and future generations;

REAFFIRMING the unwavering commitment of ASEAN to enhancing the region's climate resilience and reducing vulnerability through active collaboration and mutual assistance among ASEAN Member States in the relevant spheres and the interlinkages between climate change, human rights, poverty eradication and sustainable development;

FURTHERING steps taken by ASEAN Member States individually, through regional and international assistance and cooperation to the maximum of ASEAN Member States' available resources with a view to achieving progressively the full realisation of the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment;

CONVINCED that this Declaration will encourage cross-sectoral and cross-pillar cooperation while strengthening the ASEAN human rights framework to promote peace and inclusive and sustainable development in the region.

HEREBY DECLARE OUR COMMITMENT TO:

1. **Advance** the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment for present and future generations.
2. **Promote and foster:**
 - 2.1 the implementation of environmental law, which contributes to the achievement of the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment, by developing

measures and standards taking into account relevant international environmental, health, and safety standards and obligations;

- 2.2 the implementation of multilateral environmental agreements to which all ASEAN Member States are parties which will contribute to preventing, reducing, mitigating, and addressing environmental harm that interferes with the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment;
- 2.3 access to information, meaningful public participation and access to justice, in the implementation of the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment, including for people in vulnerable situations;
- 2.4 scientific and technical research programmes on environmental issues, including climate change, pollution, and biodiversity conservation; and,
- 2.5 environmental education in ASEAN to enhance public awareness on promoting and protecting the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment.

3. Improve efforts to:

- 3.1 prevent, control, reduce, mitigate and address the degradation of the natural environment, and continue to share good practices in fulfilling the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment;
- 3.2 ensure equal and effective protection against discrimination and human rights violations, and to protect the rights of people in vulnerable situations; and,
- 3.3 provide for a safe and enabling environment to ensure the exercise of the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment.

4. Strongly encourage:

- 4.1 non-State actors, businesses and the private sector to respect and promote the right to a safe, clean, healthy and sustainable environment and for States to support them with the necessary resources as available; and,
- 4.2 the use and adoption of risk assessment tools including but not limited to environmental impact assessments to assess, prevent, reduce, mitigate and address environmental impacts and harm.

5. Enhance:

- 5.1 collaboration among ASEAN Member States to share and exchange information and knowledge on the impacts of climate change, biodiversity loss, and pollution on people and the environment, as well as measures to counter the harm identified; and,
- 5.2 cooperation with Dialogue Partners and relevant stakeholders to address existing, emerging and future environmental issues, threats and challenges that

may interfere with the enjoyment of the right to a safe, clean, healthy, and sustainable environment.

6. **Task** the ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights (AICHR) in consultation with relevant ASEAN Sectoral Bodies, including ASEAN Senior Officials on Environment (ASOEN), to develop an ASEAN-owned and ASEAN-led Regional Plan of Action to follow-up on this Declaration.
7. **Assure** the continuous support and provision of adequate resources for AICHR and the relevant ASEAN Bodies, Entities and centres to follow-up on this Declaration and related activities and programmes.
8. **Invite** relevant stakeholders at the local, national, regional, and international levels to contribute to fostering knowledge exchange and multistakeholder cooperation as well as providing financial and technical support to complement ASEAN efforts to implement this Declaration.

Adopted on this Twenty Sixth Day of October in the Year Two Thousand and Twenty-Five in a single original copy in the English Language.